

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1693 Ο καλόγερος Ντομ Περινιόν παρασκευάζει την πρώτη σαμπάνια, σε μοναστήρι Βενεδικτίνων στο Οτιβιγιέ της Καμπανίας.

1809 Ο πρίγκιπας Μέτερνιχ, ο άνθρωπος που θα παίξει κυρίαρχο ρόλο στις ευρωπαϊκές υποθέσεις για τις επόμενες τέσσερις δεκαετίες, γίνεται υπουργός Εξωτερικών της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας των Αψβούργων.

1865 Ο Ύμνος εις την Ελευθερίαν του Διονύσιου Σολωμού καθιερώνεται ως εθνικός ύμνος της Ελλάδας.

1936 Ο Ιωάννης Μεταξάς επιβάλλει δικτατορία στην Ελλάδα, που θα μείνει στην ιστορία ως Καθεστώς της 4ης Αυγούστου.

1944 Οι Ναζί συλλαμβάνουν στο Άμστερνταμ τη 15χρονη εβραιοπούλα Άννα Φρανκ, γνωστή από το «Ημερολόγιό» της.

1960 Έπειτα από παρέμβαση της ελληνικής πρεσβείας στο Παρίσι, απαλείφονται από γνωστό γαλλικό λεξικό οι ερμηνείες του λήμματος grec (Ελληνας) ως απατεώνας, λωποδύτης, παλιάνθρωπος.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1821 Λουί Βιτόν, ιδρυτής της ομώνυμης εταιρείας ειδών ταξιδιού και γυναικείων αξεσουάρ (Louis Vuitton). (Θαν. 27/2/1892)

1901 Λουίς Άρμστρονγκ, αμερικανός τρομπετίστας, από τις σημαντικότερες μορφές της τζαζ. (Θαν. 6/7/1971)

1929 Γιάσερ Αραφάτ, (Μουχάμαντ Αμπντ αλ Ραχμάν αλ Ραούφ αλ Κούντβα αλ Χουσαϊνί, το πραγματικό όνομά του), ηγετική μορφή του παλαιστινιακού αγώνα και πρώτος πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, γεννήθηκε στις 24 Αυγούστου. (Θαν. 11/11/2004)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1875 Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, δανός παραμυθάς. (Γεν. 2/4/1805)

1990 Έτορε Μαζεράτι, ιταλός επιχειρηματίας. Μαζί με τα τέσσερα αδέρφια του ίδρυσαν την αυτοκινητοβιομηχανία που φέρει το επώνυμό τους. (Γεν. 1894)

1991 Νικηφόρος Βρεττάκος, ποιητής. (Γεν. 19/12/1911)

Βρεττάκος, Νικηφόρος, 1912-1991

Ο Νικηφόρος Βρεττάκος (1912-1991) γεννήθηκε στο χωριό Κροκεές της Λακωνίας, δευτερότοκος γιος του Κωνσταντίνου Βρεττάκου και της Ευγενίας, το γένος Παντελεάκη. Τα μαθητικά του χρόνια πέρασε στις Κροκεές και το Γύθειο (το 1927 αποφοίτησε από το Ελληνικό Σχολείο του Γυθείου). Το 1928, σε ηλικία δεκάξι μόλις χρόνων, έδωσε δύο διαλέξεις στην Εμπορική Λέσχη Γυθείου με θέμα «Χριστιανισμός - Μαρξισμός». Το 1929 έφυγε για την Αθήνα για να σπουδάσει, δεν τα κατάφερε όμως, κυρίως λόγω οικονομικής ανέχειας (είχε προηγηθεί ασθένεια και χρεοκοπία του πατέρα του). Εγκαταστάθηκε στα Κάτω Πατήσια και με τη βοήθεια του παιδικού του φίλου Θαλή Στ. Κουτούπη, προσλήφθηκε στην εταιρεία υδραυλικών έργων αποξήρανσης του έλους Τιρνάσου στη Λακωνία.

Από το 1930 ως το 1931 έκανε διάφορες περιστασιακές, χειρωνακτικές κυρίως δουλειές για να κερδίσει τα προς το ζην, ενώ παράλληλα στράφηκε στη μελέτη από καθαρά προσωπικό ενδιαφέρον. Το 1932 κατατάχθηκε στο στρατό στην Τρίπολη για τέσσερις μήνες (καθώς ήταν προστάτης πολυμελούς οικογένειας). Το 1934 εργάστηκε ως γραφέας στις γενικές αποθήκες στρατού στον Πειραιά. Εκεί γνωρίστηκε με την Καλλιόπη Αποστολίδη, την οποία παντρεύτηκε τον ίδιο χρόνο και με την οποία απέκτησε μια κόρη τη Τζένη και ένα γιο τον Κώστα. Το 1935 εργάστηκε στα Μεταξουργία Νέας Ιωνίας και ένα χρόνο αργότερα ως ιδιωτικός υπάλληλος και ως εργάτης υφαντουργείου. Το 1938 διορίστηκε στο Υπουργείο Εργασίας με παρέμβαση του φίλου του Θέμου Αμουργή. Το 1940 στρατεύτηκε στην πρώτη γραμμή και κινδύνεψε να σκοτωθεί στο ύψωμα της Κλεισούρας. Το 1941 μετά από διάλυση του Συντάγματος στο οποίο υπηρετούσε επέστρεψε στην Αθήνα με τα πόδια. Η ημερολογιακές σημειώσεις του από αυτή την περίοδο αποτέλεσαν τη βάση του βιβλίου του Το αγρίμι.

Από το 1942 ως το 1944 συμμετείχε ενεργά στην Εθνική Αντίσταση, οργανώθηκε στο Ε.Α.Μ. και γράφτηκε στο Κ.Κ.Ε. Την περίοδο εκείνη πέθανε ο πατέρας του και η ταφή του έγινε στην Πλούμιτσα. Το 1946 προσλήφθηκε ως γραφέας στον Οικονομικό Συνεταιρισμό Εκτελωνιστών του Πειραιά. Τον ίδιο χρόνο υπέγραψε τη διαμαρτυρία των ελλήνων λογοτεχνών «Προς τη Δ' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων και

τη Διεθνή Κοινή Γνώμη: Περί εκτάκτων μέτρων κατά των επιβουλευομένων την Δημοσίαν Τάξιν και την ακεραιότητα της χώρας».

Το 1948 γνωρίστηκε με τον Άγγελο Σικελιανό, φίλο του μέχρι το τέλος της ζωής του. Το 1958, μετά το ταξίδι του στη Ρωσία κυκλοφόρησε το βιβλίο του «Ο ένας από τους δύο κόσμους», με αφορμή το οποίο κατηγορήθηκε (μαζί με τους Γιάννη Ρίτσο και Μάρκο Αυέρη) για παράβαση του Ν.509. Το 1949 εξέδωσε το λυρικό δοκίμιο «Δυο άνθρωποι μιλούν για την ειρήνη του κόσμου», εξαιτίας του οποίου διαγράφηκε από το ΚΚΕ και απομακρύνθηκε από το περιοδικό «Ελεύθερα Γράμματα», στο οποίο ήταν διευθυντής. Τότε γνωρίστηκε με την Τατιάνα Γκρίτση - Milliex και τον Roger Milliex, με τους οποίους συνδέθηκε φιλικά. Το 1954 η γυναίκα του απολύθηκε από τη θέση της στον Ο.Λ.Π. λόγω των πολιτικών της φρονημάτων. Κατά το σχολικό έτος 1955-1956 αναγκάστηκε να εργαστεί σε σχολείο των Ιωαννίνων. Μετά από προσφυγή στο Συμβούλιο Επικρατείας επέστρεψε στην παλιά της θέση.

Το 1955 ο Βρεττάκος εκλέχτηκε στο Δήμο Πειραιά (1955-1959). Σημαντική υπήρξε η συμβολή του από τη θέση αυτή στην πολιτιστική αναβάθμιση της πόλης (ίδρυση Πειραιϊκού Θεάτρου του Δημήτρη Ροντήρη, Ιστορικού Αρχείου, Φιλαρμονικής Πειραιώς, Δημοτικής Πινακοθήκης). Το 1957 ταξίδεψε στη Σοβιετική Ένωση μαζί με τους Στρατή Μυριβήλη, Άγι Θέρο, Λ.Κουκούλα κ.α. στα πλαίσια της Παγκόσμιας Συνάντησης Δημοκρατικής Νεολαίας, προσκεκλημένος των σπουδαστών της Μόσχας. Στη Μόσχα γνωρίστηκε με τη γυναίκα του Μαξίμ Γκόρκου. Το 1964 εργαζόταν ως ιματιοφύλακας στο Εθνικό Θέατρο με παρέμβαση του Λουκή Ακρίτα. Μετά το

πραξικόπημα του 1967 ο Βρεττάκος αυτοεξορίστηκε στην Ελβετία όπου ταξίδεψε ανά την Ευρώπη. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ευρώπη συμμετείχε σε ραδιοφωνικές εκπομπές και σε φεστιβάλ ποίησης, τιμήθηκε από τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, και επεξεργάστηκε το αυτοβιογραφικό κείμενο «Οδύνη» που εκδόθηκε το 1969 στη Νέα Υόρκη. Στην Ελλάδα επέστρεψε το 1974 και εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Αθήνα. Το καλοκαίρι του 1991 επισκέφτηκε την Πλούμιτσα με τη γυναίκα, την κόρη του και την οικογένειά της. Εκεί πέθανε τον Αύγουστο από καρδιακή ανακοπή. Η κηδεία του έγινε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών με δημόσια δαπάνη. Η πρώτη εμφάνιση του Νικηφόρου Βρεττάκου στο χώρο της λογοτεχνίας πραγματοποιήθηκε το 1929 με τη δημοσίευση κάποιων πρωτόλειων ποιημάτων του από τα μαθητικά του χρόνια με τίτλο Κάτω από σκιές και φώτα (εκδόθηκαν το 1933). Ως το 1940 εξέδωσε έξι συλλογές, τις οποίες συγκέντρωσε στον τόμο «Γκριμάτσες του ανθρώπου». Ακολούθησαν πολλές ποιητικές συλλογές ως το 1951 (χρονιά θεωρούμενη ως δεύτερο ορόσημο στην καλλιτεχνική του πορεία), που εξέδωσε το δεύτερο συγκεντρωτικό τόμο με ποιήματά του με τίτλο «Τα ποιήματα 1929-1951». Από την περίοδο αυτή αναφέρουμε ενδεικτικά την ποιητική συλλογή του «Πλούμιτσα» (1950), ενδεικτική της στροφής του Βρεττάκου από το νεανικό λυρισμό προς την απλή και έντονα δραματική γραφή. Ακολούθησε η τρίτη και ωριμότερη περίοδος της δημιουργίας του, όπου επιχείρησε μια εξισορρόπηση των λυρικών και δραματικών στοιχείων στην υπηρεσία του ηθικού και κοινωνικού προβληματισμού του.